

İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK ANABİLİM DALI

OKULLARDA REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA UYGULAMALARI -1-
DERSİ TANITIM KILAVUZU

*Bu kılavuzu oluşturan ve ülkemizdeki RPD Anabilim Dallarının kullanımına sunan,
Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD
Okullarda RPD Uygulamaları Dersi Komisyonuna İstanbul Medipol Üniversitesi RPD
Anabilim Dalı olarak teşekkürlerimizi sunarız.*

Eylül, 2023

OKULLARDA REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA UYGULAMALARI 1 DERSİ

Dersin Amacı

Bu derste, öğrencilerin farklı eğitim kademelerindeki kurumlarda sosyal-duygusal, akademik ve kariyer gelişim alanlarında sunulan psikolojik danışma ve rehberlik (PDR) hizmetlerini gözlemlemeleri, uygulanan rehberlik etkinliklerini incelemeleri ve okul psikolojik danışmanı ile işbirliği içerisinde seçilen rehberlik etkinliklerini uygulamaları, okul psikolojik danışmanlarının görev ve sorumluluklarını öğrenmeleri, test ve test dışı teknikleri uygulayıp yorumlayarak okul PDR hizmetleriyle ilgili deneyim kazanmaları amaçlanmaktadır.

Kazanımlar

Bu dersi alan öğrencilerin aşağıdaki kazanımları elde etmesi beklenmektedir:

1. İlkokul, ortaokul, lise gibi kurumlarda yürütülen psikolojik danışma ve rehberlik çalışmalarını tanır.
2. Okul psikolojik danışmanının görev ve sorumluluklarını bilir.
3. Kişisel-sosyal, akademik ve kariyer gelişim alanlarında sunulan psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin amacını ve kapsamını bilir.
4. Rehberlik Araştırma Merkezi ile okul arasındaki ilişkileri değerlendirir.
5. Bireyi tanımada öğrencilerin gelişimsel özelliklerine ve ihtiyaçlarına uygun teknikleri seçer, uygular.
6. Bireyi tanıma tekniklerini uygulayarak sonuçlarını değerlendirir.
7. Sınıf rehberliği etkinliği uygulama becerisi kazanır.
8. Okul PDR hizmetlerinin sunumunda yasalara ve mesleki etik ilke ve kurallara uygun davranır.

Dersin Yapısal Özellikleri

Okullarda RPD Uygulamaları 1 dersi, teorik ve uygulama olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Bu ders, Yükseköğretim Kurumu (YÖK) ile Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) arasındaki protokol kapsamında şekillendirildiği için dersin **14 haftadan oluşan teorik bölümü üniversitelerde, 12 haftadan oluşan uygulama bölümü ise anlaşmalı eğitim kurumlarında** gerçekleştirilmektedir. Dersin teorik bölümü, sorumlu öğretim elemanı tarafından yürütülmektedir. Dersin uygulama bölümü ise sorumlu okul psikolojik danışmanlarının gözetiminde gerçekleştirilmektedir.

Okullarda RPD Uygulamaları I Dersi Örnek Ders İzlenesi

NOT: Bu ders izlenesindeki çalışmalarda, gerekli görülmesi halinde uygulama okulunun/sınıfının ihtiyaçları ve eğitim kademesindeki öğrencilerin gelişimsel özellikleri gözönüne alınarak, uygulama okulundaki danışman öğretmenin ve fakültedeki danışman öğretim üyesinin onayıyla değişiklik yapılabilir.

Haftalar	Tarihler	Yer	Konular
1. hafta		-Fakülte /Bölüm	Giriş, Tanışma, Uygulama Sürecinin Açıklanması
2. hafta		-Uygulama Okulu	-Okul Psikolojik Danışmanları ve Okul Personeliyle Tanışma -Uygulama Sürecinin Planlanması
3. hafta		-Uygulama Okulu	-Okul PDR Hizmetlerini Gözlemleme ve İnceleme -Okul PDR Servisine Destek
4. hafta		-Uygulama Okulu	-Okul PDR Hizmetlerini Gözlemleme ve İnceleme -Okul PDR Servisine Destek
5. hafta		-Uygulama Okulu	Okul PDR Hizmetlerini Gözlemleme ve İnceleme -PDR Panosu ve Broşürü Hazırlama -Okul PDR Servisine Destek
6. hafta		-Uygulama Okulu	-Okul PDR Hizmetlerini Gözlemleme ve İnceleme -PDR Panosu ve Broşürü Hazırlama -Okul PDR Servisine Destek
7. hafta		-Uygulama Okulu	-Bireyi Tanıma Tekniği Uygulaması, Değerlendirmesi, Raporlaştırması -PDR Panosu ve Broşürü Hazırlama -Okul PDR Servisine Destek
8. hafta		-Uygulama Okulu	-Bireyi Tanıma Tekniği Uygulaması, Değerlendirmesi, Raporlaştırması -Okul PDR Servisine Destek
9. hafta		-Uygulama Okulu	- Sınıf Rehberliği Uygulaması ve Değerlendirmesi -Okul PDR Servisine Destek
10. hafta		-Uygulama Okulu	-Sınıf Rehberliği Uygulaması ve Değerlendirmesi - RAM ile İlişkiler ve Yapılan Çalışmalar - Okul PDR Servisine Destek
11. hafta		-Uygulama Okulu	--Sınıf Rehberliği Uygulaması ve Değerlendirmesi -Okul PDR Servisine Destek
12. hafta		-Uygulama Okulu	-Seçmeli Alternatif Çalışma Uygulaması ve Değerlendirmesi -Okul PDR Servisine Destek
13. hafta		-Uygulama Okulu	-Seçmeli Alternatif Çalışma Uygulaması ve Değerlendirmesi -Okul PDR Servisine Destek
14. hafta		-Fakülte/ Bölüm	Genel Değerlendirme ve Uygulama Dosyalarının Teslimi

Derse Devam

Öğrencilerin devam durumları, uygulama okullarında sorumlu okul psikolojik danışmanı, üniversitede ise uygulama öğretim elemanı tarafından takip edilmektedir. Dersin teorik bölümüne %70, uygulama bölümüne ise %100 katılım zorunludur. Öğrencilerden **12 haftalık** uygulama sürecini tam bir katılım ile gerçekleştirmeleri beklenmektedir. Zorunlu hallerde kurumlardaki uygulama çalışmalarına katılmayacak öğrencinin, ilgili öğretim elemanını ve sorumlu okul psikolojik danışmanını önceden bilgilendirmesi gerekmektedir. Örneğin hastalık olunması durumunda işgöremezlik raporunu, aday psikolojik danışmanın okuldaki danışman öğretmenine ve üniversitede sorumlu öğretim üyesine ibraz etmesi gerekmektedir. Bu durumda katılım sağlanamayan çalışma için aynı hafta içinde başka bir gün ya da bir başka hafta daha fazla katılım sağlanarak telafi yapılabilir.

Ders Koordinatörü/lerinin Görevleri

Bölüm uygulama koordinatörü görev ve sorumlulukları şunlardır:

- 1) Uygulama yapılması planlanan uygulama kurumunun isimlerini, uygulama öğrencilerinin uygulama sorumlularının ve uygulama yürütücülerinin isimlerini, kimlik bilgilerini ve iletişim bilgilerini valilik onayının alınması amacıyla dekanlığa bildirmek.
- 2) Ders dağıtımı yapılırken öğretim elemanı başına azami on iki (12) uygulama öğrencisi verilmesi gerektiğini dikkate almak.
- 3) Okullarda RPD Uygulamaları derslerindeki uygulama çalışmalarını değerlendirmek ve geliştirilmesi için gerekli önlemleri almak.
- 4) Milli Eğitim Müdürlüğü uygulama koordinatörü ile iş birliği içerisinde uygulama öğrencilerinin bilgilerini, Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Sistemi (MEBBİS) üzerinden kayda alınmasını sağlamak.
- 5) Valilik onayı alınan uygulama kurumu müdürlükleri ya da il/ilçe milli eğitim müdürlükleri ile protokol düzenlenmesini temin etmek.
- 6) Okullarda RPD Uygulamaları dersleri için görev alan uygulama öğretmenlerinin ek ders çizelgelerini dekanlığa iletmek.
- 7) Eğitim Fakültesi ile uygulama, görüşme ve gözlemlerin yapıldığı kurum iş birliğinin gerçekleştirilmesi için her yıl belirli zamanlarda toplantılar, kurslar, seminerlerin, vb. düzenlenmesini sağlamak

Sorumlu Öğretim Üyelerinin Görevleri

Öğrencilerinin Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Yönerge Millî Eğitim Bakanlığı birimleri, üniversiteler ve il millî eğitim müdürlüklerinin de görüşleri dikkate alınarak güncellenmiş olup 28.09.2021 tarihli ve 33258264 sayılı Makam Oluru ile yürürlüğe girmiş ve 2021 Eylül Tebliğler Dergisinde yayınlanmıştır.

Söz konusu yönergeye göre, Öğretmenlik Uygulaması 1 dersi kapsamında, her öğretim elemanına *en fazla 12 öğrenci* tanımlanmaktadır. Öğretim elemanlarının sorumlu oldukları öğrencilerin gelişimleriyle ilgili yapmaları gereken temel görevler aşağıda listelenmiştir.

1. Sorumluluğuna verilen uygulama öğrencilerini, uygulamalarının dayandığı temeller, uygulama programında yer alacak etkinlikler ve uyulması gereken kurallar konusunda bilgilendirir.
2. Uygulama öğrencilerini, uygulama eğitim kurumuna götürerek kurum yöneticileri, uygulama kurum koordinatörü ve sorumlu okul psikolojik danışmanı ile tanıştırır.
3. Uygulama öğrencilerinin gelişimini ve eğitim kurumunda yapılan uygulamaları takip eder.
4. Uygulama öğrencisinin gelişimini, uygulama öğrencisi ve okul psikolojik danışmanı ile değerlendirir.
5. Öğrencilerin “Haftalık Değerlendirme Formu”nu düzenli bir şekilde doldurmalarını ve her hafta öğretim elemanına iletmelerini sağlar,
6. Öğrencilerin yaptığı uygulamalarla ilgili bilgi alır ve ihtiyaç durumunda yapılan çalışmalara geri bildirim verir,
7. Öğrencilere ihtiyaç duydukları uygulamalarla ilgili süpervizyon verir,
8. Bireyi tanıma tekniklerinin seçilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecinde öğrencilere destek olur,
9. Mesleki rehberlik uygulamasının planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecinde öğrencilere süpervizyon verir,
10. Sınıf rehberlik uygulamalarının planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecinde öğrencilere süpervizyon verir,
11. Kanıta dayalı okul psikolojik danışma uygulamalarının planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecinde öğrencilere danışmanlık yapar,
12. Dönem sonunda Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemlerinde (MEBBİS) yer alan ölçütlere göre öğrencileri değerlendirir (<https://uod.meb.gov.tr/>),
13. Dönem sonunda ders değerlendirme ölçütlerine göre öğrencilerin yıl sonu başarı puanlarını belirler.

Sorumlu Okul Psikolojik Danışmanlarının Görevleri

Ders kapsamında her okul psikolojik danışmanına *en fazla 6 öğrenci* tanımlanmaktadır. Okul psikolojik danışmanlarından, sorumlu oldukları öğrencilerin gelişimleriyle ilgili yapmaları beklenen görevler aşağıda listelenmiştir.

1. Öğrencilerin okulu/kurumu tanımalarına ve ortama uyum sağlamalarına destek olur.
2. Öğrencileri okulun kuralları ve prosedürleri konusunda bilgilendirir.
3. Öğrencilerin MEBBİS sistemindeki kayıt işlemlerini takip eder ve olası aksaklıkları sorumlu öğretim elemanına bildirir.
4. Öğrencilerin uygulama sürecine devam durumlarını takip eder ve “Uygulama Öğrencisi Devam Çizelgesi”nin her bir öğrenci tarafından haftalık olarak imzalanmasını sağlar;

- ilgili formları dönem sonunda onaylayarak sorumlu öğretim elemanına iletir.
5. Öğrencilerin uygulama sürecine devam durumlarını MEBBİS sistemine düzenli olarak kaydeder.
 6. Öğrencilerin okulda sunulan PDR hizmetleriyle ilgili bilgi alabilecekleri, bu hizmetleri gözlemleyip inceleyebilecekleri koşul ve olanakları sağlar.
 7. Öğrencilerle uygulamalar dışında, haftalık toplantılar ve görüşmeler düzenler.
 8. Öğrencilerin ders kapsamında yapmaları beklenen uygulamaları (bireyi tanıma teknikleri, mesleki rehberlik çalışmaları, sınıf rehberlik etkinlikleri uygulamaları, vb.) gerçekleştirebilecekleri koşul ve olanakları sağlar, uygulamalardan sonra geri bildirim verir.
 9. Öğrencilere okulun bağlı bulunduğu Rehberlik Araştırma Merkezi' yle ilişkileri ve yapılan çalışmalar hakkında bilgi sunar.
 10. Öğrencilerin uygulama kurumlarında gerçekleştirecekleri çalışmaları doğrudan gözlemler ve geri bildirimler verir.
 11. Öğrencilerin uygulama okullarındaki çalışmalarını haftalık olarak değerlendirir ve değerlendirmeleri MEBBİS sistemindeki günlük değerlendirme bölümüne kaydeder (en az 2 değerlendirmenin kaydedilmesi gerekmektedir).
 12. Öğrencilerin uygulama sürecindeki gelişim durumları hakkında dönem sonunda sorumlu öğretim elemanını bilgilendirir.
 13. Dönem sonunda MEBBİS'te yer alan ölçütlere göre öğrencilerin uygulamalarının değerlendirmesini tamamlar.
 14. Okul idaresi tarafından onaylanan değerlendirme formlarının bir nüshasını dönem sonunda sorumlu öğretim elemanına teslim eder.

Öğrencilerden Beklenen Sorumluluklar

Ders kapsamında öğrencilerin görev ve sorumlulukları aşağıda listelenmiştir.

1. Öğrenciler, öğretim elemanı ve okul psikolojik danışmanının gözetim ve rehberliğinde uygulama etkinlik planında belirtilen çalışmaları yerine getirir ve uygulamalara ilişkin ayrıntılı çalışma raporu hazırlar ve istenilen zamanda teslim eder.
2. Öğrencilerin uygulamalara planlandığı şekilde eksiksiz katılımı beklenir. Ancak yasal mazereti nedeniyle eksik kalan uygulamalar uygulama öğretmeninin programı göz önünde bulundurularak telafi ettirilebilir.
3. Öğrencilerin uygulamaları gerçekleştirecekleri kurumlara zamanında gitmeleri, okulun kurallarına uygun davranışlar sergilemeleri, sorumlu oldukları okul psikolojik danışmanının onayını almadan hiçbir faaliyette bulunmamaları ve yapılacak çalışmaları mesleki etik ve yasal sorumluluklar çerçevesinde gerçekleştirmeleri beklenir.
4. Öğrencilerden ayrıca okulda titiz davranışları, kişisel bakımlarına dikkat etmeleri (dış fırçalama, ter kokmama, özenli giyinme, saç ve sakal bakımına dikkat etme, vb.), öğrencilere cep telefonu numaralarını vermemeleri, öğrencilerin cep telefonu numaralarını almamaları, öğrencilerle okul dışında görüşmemeleri, öğrencilere dokunmamaları, öğrencilerle flörtöz bir ilişki içine girmemeleri beklenir.
5. Öğrenciler okulda diğer öğretmen ve yöneticilerle 'Siz, Efendim, Hocam' gibi uygun hitaplarla konuşur.

6. Öğrenciler, uygulamalar sonunda, etkinlik planı çerçevesinde yürüttüğü çalışmalarını ve raporları içeren dosyayı tamamlar, dönem sonunda öğretim elemanına teslim eder.
7. Öğrencilerin her hafta en az bir gün sorumlu oldukları okullara giderek, aşağıda tanımlanan zorunlu çalışmaların tamamını, alternatif çalışmalar kısmında listelenen faaliyetlerden ise en az 1 tanesini gerçekleştirmeleri gerekmektedir:

Uygulama Etkinlik Dosyası İçeriği

a)Zorunlu Çalışmalar

1. Okul PDR Hizmetlerinin Gözlemlenmesi, İncelenmesi ve Haftalık Değerlendirme Raporlarının Hazırlanması

Öğrencilerin uygulama kurumlarında, PDR hizmetleri kapsamında yürütülen çalışmalarını gözlemleri beklenmektedir. Bu kapsamda, öğrenciler haftalık incelemelerini aşağıdaki konu başlıklarını kapsayacak şekilde gerçekleştirebilirler:

- Okuldaki Toplam Personel ve Öğrenci Sayısı
- Okulun Bulunduğu Çevrenin Sosyo-Kültürel Dokusu
- Okul PDR Servisi Personel Sayısı
- Psikolojik Danışmanın Eğitimi ve Kıdem Yılı
- Öğrenci Mevcudu/Psikolojik Danışman Oranı
- Okulun ve PDR Servisinin Fiziksel Koşulları
- PDR Servisinin Çalışma Saatleri
- Okul Rehberlik Hizmetleri Yürütme Komisyonunun Yapısı ve Faaliyetleri
- PDR Servisinin RAM ile İlişkisi
- Öğrenciler için Kişisel-Sosyal, Eğitsel ve Mesleki Rehberlik Çalışmaları
- PDR Servisinin Gelişimsel ve Önleyici Rehberlik Kapsamındaki Çalışmaları
- PDR Müdahaleleri ile ilgili (Bireysel-grupla psikolojik danışma, psikoeğitim, sınıf rehberliği, akran yardımcılığı) Yapılan Çalışmalar
- Öğrenci Değerlendirme Formları ve Ölçme Araçları (test, envanter, gözlem formu vb.)
- Aileler İçin Ebeveyn Konsültasyon, Ebeveyn Eğitimi Çalışmaları
- Sınıf Rehber Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenler için Bireysel-Topluca Konsültasyon Çalışmaları
- PDR Servisi ile Okul İdaresi Koordinasyon Çalışmaları
- PDR Servisinin Okulda Katıldığı Kurullar ve Görevleri
- Özel Alt Sınıflar/Kaynaştırma Öğrenci Mevcudu ve PDR Hizmetleri Kapsamında Yapılan Çalışmalar
- Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Kapsamında Yapılan Çalışmalar
- Varsa Danışmanlık Tedbiri Çalışmaları
- Okul Psikolojik Danışmanının Diğer Faaliyetleri ve AR-GE Çalışmaları

Öğrenciler, uygulama kurumlarında gerçekleştirdikleri gözlemleri ve etkinlikleri her hafta “Haftalık Değerlendirme Formu” üzerine kaydederek, kendilerinden sorumlu öğretim elemanına iletmelidirler. Dönem sonunda, Uygulama Değerlendirme Dosyasında en az 12 adet Haftalık Değerlendirme Raporu bulunmalıdır.

2. Mevzuat ve E-Rehberlik Modülü İnceleme/Değerlendirme Çalışmaları

Öğrenciler, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği'ni, MEB Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Etik Yönergesi'ni ve E-rehberlik Modülünü ayrı ayrı inceleyerek birer değerlendirme raporu hazırlar ve bu rapor uygulama dosyasına eklenir.

3. Bireyi Tanıma Teknikleri Uygulama Çalışmaları

Uygulama sürecinde her öğrencinin okullarda/kurumlarda okul psikolojik danışmanının onay verdiği bireyi tanıma tekniğini (kimdir bu, kime göre ben neyim, sosyometri testi, devamsızlık nedenleri anketi, başarısızlık nedenleri anketi vb.) uygulaması, değerlendirmesi ve raporlaştırması beklenmektedir. Seçilen teknikler; öğrencilerin ihtiyaçlarına ve gelişimsel özelliklerine uygun ve gruplara uygulanabilir nitelikte olmalıdır. Uygulamalar sonucunda elde edilen veriler değerlendirilip raporlaştırıldıktan sonra bir kopyası okul PDR servisine verilmeli, bir örneği de uygulama dosyasına eklenmelidir.

4. Sınıf Rehberlik Etkinliği Uygulaması

Öğrencilerin uygulama sürecinde 2 tane sınıf rehberlik etkinliği seçerek uygulamaları ve uygulama sürecini raporlaştırmaları beklenmektedir. Sınıf rehberlik etkinlikleri seçilirken Milli Eğitim Bakanlığı'nın o yıl için belirlediği genel (örneğin psikolojik sağlık gibi), yerel hedefler (bireysel farklılıklara saygı) ile uygulama okulunun özel hedefleri, öğrencilerin ihtiyaçları ve gelişimsel özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır. Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan sınıf rehberliği etkinlikleri kitaplarında yer alan etkinliklerden seçim yapılabilir (bkz. https://orgm.meb.gov.tr/www/icerik_goruntule.php?KNO=1777).

5. Yaratıcı Pano ve Broşür Hazırlama Çalışmaları

Öğrencilerin okul psikolojik danışma ve rehberlik programı çerçevesinde öğrenci ihtiyaçlarına yönelik, okul psikolojik danışmanı tarafından belirlenecek konularda okul rehberlik servisi panosunda paylaşılacak üzere birer pano ve broşür hazırlamaları ve buna ilişkin tüm dokümanları uygulama değerlendirme dosyasına ekleyerek raporlaştırmaları beklenmektedir.

6. Rehberlik Araştırma Merkezi (RAM) ile İlişkiler

Öğrencilerin, okulun bağlı bulunduğu RAM ile kurulan ilişkiler ve koordinasyon hakkında bilgi edinmeleri ve bu bilgileri raporlaştırmaları beklenmektedir. Örneğin hangi konularda RAM' a sevk etme, değerlendirme istenmektedir gibi. Bunun yanı sıra RAM' a gönderilen öğrencilerin okuldaki takibi ve varsa okul kapsamında ya da dışarda sunulan destek eğitimler nelerdir? Bu süreçte Okul Rehberlik Servisinin rol ve sorumlulukları nelerdir?

7.Haftalık Yeterlik Değerlendirmeleri

Öğrencilerin süreçsel değerlendirmelerini yapmak üzere haftalık yeterlik değerlendirme formları doldurulmaktadır. Bu formlar, okul psikolojik danışmanı, öğretim üyesi ve öğrencinin kendisi tarafından değerlendirilmektedir. Formların haftalık teslimine uyulmuş olması ve itinalı doldurulmuş olması gerekmektedir.

b)Seçmeli Alternatif Çalışmalar

Öğrencilerden yukarıda tanımlanan zorunlu çalışmaların yanı sıra aşağıda listelenen en az 1 alternatif çalışmayı tamamlamaları beklenmektedir.

1. Okul psikolojik danışmanının izin vermesi ve süpervizyonu dahilinde öğrenci görüşmesi –rehberlik amaçlı- ya da bireyle psikolojik danışma oturumları uygulama.
2. Öğretmenlere yönelik konsültasyon çalışması yapılması ve raporlaştırılması,
3. Ulusal ve yerel hedefler ile uygulama okulunun özel hedeflerini ve öğrencilerin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak, belirli bir öğrenci grubuna yönelik seminer verilmesi, seminer sürecinin ve ilgili dokümanların raporlaştırılması,
4. Uygulama okulunda gerçekleştirilen veli toplantısına katılma ve elde edilen gözlemleri rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri açısından değerlendirilerek raporlaştırma,
5. Öğrencilerin ihtiyaçları ve gelişimsel özelliklerini göz önünde bulundurarak bir öğrenci ile 3 oturumluk kariyer danışmanlığı uygulaması yapılması ve oturumların raporlaştırılması,
6. Özel gereksinimli bir öğrencinin kişisel, sosyal, akademik gelişimini gözlemleyerek ailesiyle görüşülmesi ve/veya öğretmenlerine konsültasyon hizmeti sunulması ve sürecin raporlaştırması.

Uygulama Dosyalarının Hazırlanması

Okullarda Rehberlik ve Psikolojik Danışma Uygulamaları 2 dersi kapsamında her öğrencinin; kılavuzda listelenen zorunlu çalışmaların tamamını, alternatif çalışmalar kısmında listelenen faaliyetlerden ise en az 1 tanesini seçerek toplamda 8 farklı görevi tamamlayıp belgelerini (doküman, resim, rapor, video, afiş vb.) raporlaştırmaları beklenmektedir. Öğrencilerin dönem sonunda teslim edecekleri dosyaları, APA 7 yazım kurallarına göre bireysel olarak hazırlamaları gerekmektedir. Tüm ekleriyle birlikte tek bir word dosyası olarak hazırlanacak ödevlerin, öğretim elemanlarına imza karşılığında teslim edilmesi zorunludur. Staj kapsamında gerçekleştirilen tüm çalışmaların belgelendirilmesi (fotoğraf, -lütfen öğrencilerin kimliklerini ve görünüşlerini belli etmeyecek şekilde fotoğraf çekiniz- , örnek test formları gibi) gerekmektedir.

Dersin Genel Değerlendirilmesi

Bu ders kapsamında öğrencilere İstanbul Medipol Üniversitesi MEBİS sisteminde sadece dönem sonu başarı notu verilmektedir. Dersin dönem sonu başarı notu belirlenirken öğrencilerin hem uygulama dosyası değerlendirmeleri hem de MEBBİS değerlendirmeleri göz önünde bulundurulmaktadır. Öğrencilerin uygulama dosyaları sorumlu öğretim elemanları tarafından “Uygulama Dosyası Değerlendirme Formu” nda yer alan ölçütlere göre değerlendirilerek puanlanmaktadır. Ekler kısmında ilgili form bulunmaktadır.

Derse ait başarı değerlendirmesinde, İstanbul Medipol Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği' ne göre notlandırma yapılmaktadır. İlgili yönetmeliğe bu linkten erişebilirsiniz. https://medipol.edu.tr/sites/default/files/2023-03/147309_0.pdf

(ÖNEMLİDİR: *MEBBİS değerlendirmesinde ise öğrenciler, hem uygulama okulundaki rehber öğretmen / psikolojik danışman hem de dersin sorumlu öğretim üyesi tarafından MEBBİS sistemi kullanılarak değerlendirilmektedir. MEBBİS sistemi değerlendirmesi kriterleri, ulusal bazda olup MEB tarafından belirlenmiştir. MEBBİS değerlendirmesinde, derecelendirme ölçeğine dayalı değerlendirme ile açık uçlu soruların yer aldığı gözlemsel değerlendirmeler olmak üzere değerlendirme 2 bölümden oluşmaktadır.)*

Önerilen Kaynaklar

- Kılıç, S. ve ark. (2021). *Okulda pozitif psikoloji uygulamaları: 12-18 yaş öğrencilerine yönelik grup rehberliği etkinlikleri*. (Editör: Ş Işık). 6. Basım, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.
- Köksal Akyol, A. ve ark. (2020). *Okul öncesi ve ilkokulda psikolojik danışma ve rehberlik*. (Editörler: Z.Hamamcı& F.Türk), Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- Kuzgun, Y. (1997). *Rehberlik ve psikolojik danışma*. ÖSYM Yayınları, Ankara.
- Işık, Ş. (2019a). *İlkokulda grup rehberliği etkinlikleri*. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.
- Işık, Ş. (2019b). *Ortaokulda grup rehberliği etkinlikleri*. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.
- Işık, Ş. (2019c). *Lisede grup rehberliği etkinlikleri*. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.
- Özgüven, Y. E. (1998). *Bireyi tanıma teknikleri*. PDREM Yayınları Ankara.
- Şahin, C. (Ed.) (2015). *Bireyi tanıma teknikleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Yeşilyaprak, B. (2012). *Mesleki rehberlik ve kariyer danışmanlığı kuramdan uygulamaya*. Pegem Akademi Yayınları, Ankara.
- Yeşilyaprak, B. (Ed.) (2013). *21. Yüzyılda eğitimde rehberlik hizmetleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Önerilen Web Siteleri

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü: <https://orgm.meb.gov.tr/>

Rehberlik Hizmetleri Mevzuat: <https://orgm.meb.gov.tr/www/rehberlik-hizmetleri-mevzuat/icerik/1359>

MEB Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği:

http://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_08/14231603_Rehberlik_ve_Psikolojik_Dan_YYma_Hizmetleri_YonetmeliYi_2.pdf

MEB Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Etik Yönergesi:

http://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_08/31230349_RPDH_Etik_Yonergesi_.pdf

E-Rehberlik Sistemi: http://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_09/08151007_2020_e-REHBERLYK_KILAVUZ.pdf

PDR Hizmetlerinde Kullanılan Form ve Ölçme Araçları:

https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_05/21151730_FORM_HARITASI_21.05.19_.pdf

Sınıf Rehberlik Etkinlikleri: <http://orgm.meb.gov.tr/www/milli-egitim-bakanligi-tum-sinif-sevuyerinde-sinif-rehberlik->

[etkinlikleri-hazirladi/icerik/1771](#)

Dijital Sınıf Rehberlik Etkinlikleri Platformu: <https://orgm.meb.gov.tr/disrep/index.html>

Psikososyal Destek Eğitim Programları:

https://orgm.meb.gov.tr/www/icerik_goruntule.php?KNO=1258

Psikososyal Bilgilendirme Rehberi: <http://orgm.meb.gov.tr/www/psikososyal-bilgilendirme-rehberi/icerik/1314>

Salgın Hastalık Psiko eğitim Programları: <https://orgm.meb.gov.tr/www/psikososyal-destek-egitim-programlari/icerik/1759>

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği Dergileri: <https://pdr.org.tr/2021/07/01/turk-psikolojik-danisma-ve-rehberlik-dernegi-dergileri/>

EKLER

A BÖLÜMÜ:

A1. DEVAM ÇİZELGESİ

A2. ÇALIŞMA TAKVİMİ VE AKIŞ ÇİZELGESİ

A3. BETİMLEME FORMLARI

A3.1. GÜNLÜK BETİMLEME FORMU

A1. DEVAM ÇİZELGESİ

İstanbul Medipol Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü Rehberlik ve Psikolojik Danışma Anabilim Dalı
2023- 2024 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Dönemi
Uygulama Öğrencisi Devam Çizelgesi

Uygulama Yapılan Okul:

Uygulama Öğrencisinin Adı, Soyadı:

Uygulama Akışı	Tarih	Saat	Yapılan Çalışmalar	Öğrenci İmzası
1. Hafta				
2. Hafta				
3.Hafta				
4.Hafta				
5.Hafta.				
6. Hafta				
7. Hafta				
8. Hafta				
9. Hafta				
10.Hafta				
11.Hafta				
12.Hafta				

...../...../.....

Okul Psikolojik Danışmanı

...../...../.....

Okul Müdürü

A2. ÇALIŞMA TAKVİMİ VE AKIŞ ÇİZELGESİ

(NOT: Okul psikolojik danışmanı tarafından doldurulacak ve onaylanacaktır)

Uygulama Öğrencisinin Adı ve Soyadı:.....		
Hafta ve Tarih	Etkinlikler	Süre
1. Hafta:	1. 2. 3.	1. 2. 3.
2. Hafta:	1. 2. 3.	1. 2. 3.
3.Hafta:	1. 2. 3.	1. 2. 3.
4.Hafta:	1. 2. 3.	1. 2. 3.
5.Hafta:	1. 2. 3.	1. 2. 3.
6. Hafta:	1. 2. 3.	1. 2. 3.
7. Hafta:	1. 2. 3.	1. 2. 3.
8. Hafta:	1. 2. 3.	1. 2. 3.
9. Hafta:	1. 2. 3.	1. 2. 3.
10. Hafta:	1. 2. 3.	1. 2. 3.
11. Hafta:	1. 2. 3.	1. 2. 3.
12. Hafta:	1. 2. 3.	1. 2. 3.

Okul Psikolojik Danışmanı

Adı, Soyadı:..... İmza:.....

ÖRNEKTİR

ÇALIŞMA TAKVİMİ VE AKIŞ ÇİZELGESİ

HAFTA VE TARİH	ETKİNLİKLER	SÜRE
1. Hafta 01.10.2019	1.Grup rehberliği (1. Oturum: Tanışma Etkinliği) 2.Sınıf rehberliği (Rehberlik Servisi Tanıtımı) 3.Sınıf rehberliği (Rehberlik Servisi Tanıtımı) 4.Okul Psikolojik Danışmanı Gözlem	Her etkinlik 40 dk
2. Hafta 08.10.2019	1. Grup Rehberliği (2.Oturum Duyguları Anlama) 2. Sınıf Rehberliği (Rehberlik Servisi Tanıtımı 6A) 3. sınıf rehberliği (Rehberlik Servisi Tanıtımı 5E) 4.Okul Psikolojik Danışmanı Gözlem	Her etkinlik 40 dk
3. Hafta 15.10.2019	1.Grup rehberliği (3.Oturum: Çekingenlik, Girişkenlik, Saldırganlık Etkinliği) 2. Sınıf Rehberliği (Akran Zorbalığı 5D) 3. Sınıf Rehberliği (Akran Zorbalığı 6B) 4.Okul Psikolojik Danışmanı Gözlem	Her etkinlik 40 dk
4. Hafta 22.10.2019	1. Grup Rehberliği(4.Oturum: Amaçlarım) 2. Sınıf Rehberliği (Akran Zorbalığı 8D) 3. Sınıf Rehberliği (Akran Zorbalığı 8B) 4.Okul Psikolojik Danışmanı Gözlem	Her etkinlik 40 dk
5. Hafta 29.10.2019	1. Grup rehberliği(5. OTURUM: Bir Sınav Anı) 2. Sınıf Rehberliği (İhmal Ve İstismar Öğrenci Boyutu 6E) 3. Sınıf Rehberliği (İhmal ve İstismar Öğrenci Boyutu 6F) 4.Okul Psikolojik Danışmanı Gözlem	Her etkinlik 40 dk
6. Hafta 05.11.2019	1.Akran Arabuluculuğu Eğitimi 2.Grup Rehberliği 3.Oturum: Şapka Şekil Sınav Kaygım Önümden Çekil 4.Okul Psikolojik Danışmanı Gözlem	Her etkinlik 40 dk
7. Hafta 11.11.2019	1.Grup Rehberliği(7.Oturum: Zaman Yönetimi) 2.Akran Arabuluculuğu Eğitimi 3.Akran Arabuluculuğu Eğitimi 4.Okul Psikolojik Danışmanı Gözlem	Her etkinlik 40 dk
8. HAFTA 26.11.2019	1.Grup Rehberliği(8.Oturum: Gelecekteki Mesleğim) 2.Akran Arabuluculuğu Eğitimi 3.Akran Arabuluculuğu Eğitimi 4.Okul Psikolojik Danışmanı Gözlem	Her etkinlik 40 dk
9.HAFTA 29.11.2019	1.Grup Rehberliği(9.Oturum: Açık Arttırma) 2.Akran Arabuluculuğu Eğitimi 3.Akran Arabuluculuğu Eğitimi	Her etkinlik 40 dk
10.hafta 03.12.2019	1.Bireysel Görüşme 2.Bireysel Görüşme 3.Grup Rehberliği(10.Oturum: Sevgi Bombardmanı-Sonlandırma)	Her etkinlik 40 dk

Okul Psikolojik Danışmanı

Adı, Soyadı:..... İmza:.....

A3. BETİMLEME FORMLARI

A3.1. GÜNLÜK BETİMLEME FORMU

Adayın Adı Soyadı ve Öğrenci Numarası	
Tarih ve Hafta (örn 1. Hafta gibi)	
Etkinlik, Gözlem ya da Çalışma Başlığı	
Yapılan Etkinlik veya Çalışmanın Türü (örn. sınıf rehberliği, seminer çalışması, grup rehberliği vb gibi)	
Öğretim Yılı ve Dönemi	
Okul Psikolojik Danışmanının Ünvanı ve Adı Soyadı	
Uygulama Öğretim Elemanının Ünvanı ve Adı Soyadı	
Uygulama Okulu	

I. BETİMLEME KISMI

Bu bölümde her hafta yaptığımız etkinlik, çalışma ya da gözlemleri detaylı bir biçimde raporlarız.

II. DEĞERLENDİRME KISMI

Hedef Davranışlara Ulaşmayla İlgili Değerlendirme:

Karşılaşılan Engeller ve Uygulanan Çözümler:

Danışmanlık Becerileri Açısından Değerlendirme:

Varsa belirtmek istedikleriniz yazınız.

B BÖLÜMÜ: DEĞERLENDİRME FORMLARI

B.1. HAFTALIK DEĞERLENDİRME FORMLARI

B1.1. Yeterlik Değerlendirme Formu: Okul Psikolojik Danışmanı Versiyonu

B1.2. Yeterlik Değerlendirme Formu: Öğretim Üyesi Versiyonu

B1.3. Yeterlik Değerlendirme Formu: Öğrenci Versiyonu

B2. GENEL DEĞERLENDİRME FORMU:

**OKULLARDA REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA UYGULAMALARI I DERSİ
UYGULAMA DOSYASI DEĞERLENDİRME FORMU**

B.1. HAFTALIK DEĞERLENDİRME FORMLARI

B1.1. Yeterlik Değerlendirme Formu: Okul Psikolojik Danışmanı Versiyonu

Uygulama Öğrencisinin Adı, Soyadı:

Uygulama Haftası ve Tarihi:

Yeterlikler	Yetersiz (1) ve yeterli (10) olmak üzere 1 ile 10 arasında değerlendiriniz
1. Çalışmalara zamanında ve düzenli gelme	
2. Çalışma- öğrenme motivasyonu, ilgi ve işbirliğine açıklık	
3. Etkili iletişim becerileri, ekip çalışması ve uyumu	
4. Verilen sorumlulukları ve görevleri yerine getirmede üst düzey çaba sergileme	
5. Haftalık çalışmalarını raporlaştırma, öz-değerlendirmede bulunma ve teslim etme	
6. Mesleki açıdan profesyonel tutum sergileme ve etik ilkelere uyma	
7. Kurum kurallarına uyma	
8. Etkili danışmanlık becerileri ve problem çözme becerisi	
9. PDR servisinde tutulan kayıt ve dosyaları inceleme ve öğrenme	
10. Grup ya da sınıf rehberliği ya da diğer çalışmalarını etkili bir biçimde yürütme	
Diğer (Var ise, açıklayınız):	

Okul Psikolojik Danışmanı

Adı, Soyadı:.....

İmza:.....

B.1. HAFTALIK DEĞERLENDİRME FORMLARI

B1.2. Yeterlik Değerlendirme Formu: Öğretim Üyesi Versiyonu

Uygulama Öğrencisinin Adı, Soyadı:

Uygulama Haftası ve Tarihi:

Yeterlikler	Yetersiz (1) ve yeterli (10) olmak üzere 1 ile 10 arasında değerlendiriniz
1. Çalışmalara zamanında ve düzenli gelme	
2. Çalışma- öğrenme motivasyonu, ilgi ve işbirliğine açıklık	
3. Etkili iletişim becerileri, ekip çalışması ve uyumu	
4. Verilen sorumlulukları ve görevleri yerine getirmede üst düzey çaba sergileme	
5. Haftalık çalışmalarını raporlaştırma, öz-değerlendirmede bulunma ve teslim etme	
6. Mesleki açıdan profesyonel tutum sergileme ve etik ilkelere uyma	
7. Kurum kurallarına uyma	
8. Etkili danışmanlık becerileri ve problem çözme becerisi	
9. PDR servisinde tutulan kayıt ve dosyaları inceleme ve öğrenme	
10. Grup ya da sınıf rehberliği ya da diğer çalışmalarını etkili bir biçimde yürütme	
Diğer (Var ise, açıklayınız):	

Öğretim Üyesinin

Adı, Soyadı:.....

İmzası:.....

B.1. HAFTALIK DEĞERLENDİRME FORMLARI

B1.3. Yeterlik Değerlendirme Formu: Öğrenci Versiyonu

Uygulama Öğrencisinin Adı, Soyadı:

Uygulama Haftası ve Tarihi:

Yeterlikler	Yetersiz (1) ve yeterli (10) olmak üzere 1 ile 10 arasında değerlendiriniz
1. Çalışmalara zamanında ve düzenli gelme	
2. Çalışma- öğrenme motivasyonu, ilgi ve işbirliğine açıklık	
3. Etkili iletişim becerileri, ekip çalışması ve uyumu	
4. Verilen sorumlulukları ve görevleri yerine getirmede üst düzey çaba sergileme	
5. Haftalık çalışmalarını raporlaştırma, öz-değerlendirmede bulunma ve teslim etme	
6. Mesleki açıdan profesyonel tutum sergileme ve etik ilkelere uyma	
7. Kurum kurallarına uyma	
8. Etkili danışmanlık becerileri ve problem çözme becerisi	
9. PDR servisinde tutulan kayıt ve dosyaları inceleme ve öğrenme	
10. Grup ya da sınıf rehberliği ya da diğer çalışmalarını etkili bir biçimde yürütme	
Diğer (Var ise, açıklayınız):	

Öğrencinin

Adı, Soyadı:.....

İmzası:.....

B2. GENEL DEĞERLENDİRME FORMU:

OKULLARDA REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA UYGULAMALARI I DERSİ UYGULAMA DOSYASI DEĞERLENDİRME FORMU

(NOT: BU FORM ÖĞRETİM ÜYESİ /LERİ TARAFINDAN DOLDURULACAKTIR.)

Zorunlu Çalışmalar	Zayıf	Orta	İyi	Toplam Puan
12 Haftalık Değerlendirme Raporları				100
Mevzuat ve E-Rehberlik Modülü İnceleme/Değerlendirme Çalışmaları				100
Bireyi Tanıma Teknikleri Uygulaması Çalışması				100
Sınıf Rehberlik Etkinliği Uygulaması (2 adet)				100
Yaratıcı Pano ve Broşür Hazırlama Çalışmaları				100
Rehberlik Araştırma Merkezi ile İlişkiler ve Yapılan Çalışmalar Raporu				100
Haftalık Yeterlik Değerlendirmeleri –ODP, ÖÜ, Ö Versiyonları dahildir-				100
Seçimlik Alternatif Çalışmalar (1 tanesi seçilmeli)	Zayıf	Orta	İyi	Toplam Puan
Öğrenci/lerle görüşme ya da öğrenci/lerle bireyle psikolojik danışma yapma ve raporlaştırılması				
Öğretmenlere yönelik konsültasyon çalışması yapılması ve raporlaştırılması				100
Ulusal ve yerel hedefler ile uygulama okulunun özel hedeflerini ve öğrencilerin ihtiyaçları göz önünde bulundurarak, belirli bir öğrenci grubunayönelik seminer verilmesi, seminer sürecinin ve ilgili dokümanların raporlaştırılması				100
Öğrencilerin ihtiyaçları ve gelişimsel özelliklerini göz önünde bulundurarak bir öğrenci ile 3 oturumluk kariyer danışmanlığı uygulaması yapılması ve oturumların raporlaştırılması				100
Uygulama okulunda gerçekleştirilen veli toplantısına katılma ve elde edilen gözlemlere rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri açısından değerlendirilerek raporlaştırma				100
Özel gereksinimli bir öğrencinin kişisel, sosyal, akademik gelişimini gözlemleyerek ailesiyle görüşme ve/veya öğretmenlerine konsültasyon hizmeti sunma ve süreci raporlaştırma				100
Toplam Puan				800/8